

ETT NYTT AVSNITT
I VÅR SERIE
"LÄR DIG
MER OM DISGEN"

Säkerhetskopiering – en försummad rutin

Det ligger åtskilliga timmars möda bakom alla uppgifter som du matat in i Disgen. Jag är övertygad om att du inte vill förlora alla dessa data. Har du tänkt på att din dator kan bli stulen, hårddisken kan krascha eller du kan få virus som raderar innehållet i din dator. Om du ändå är helt säker på att ingen av dessa hemskheter kan hända dig så behöver du inte läsa vidare.

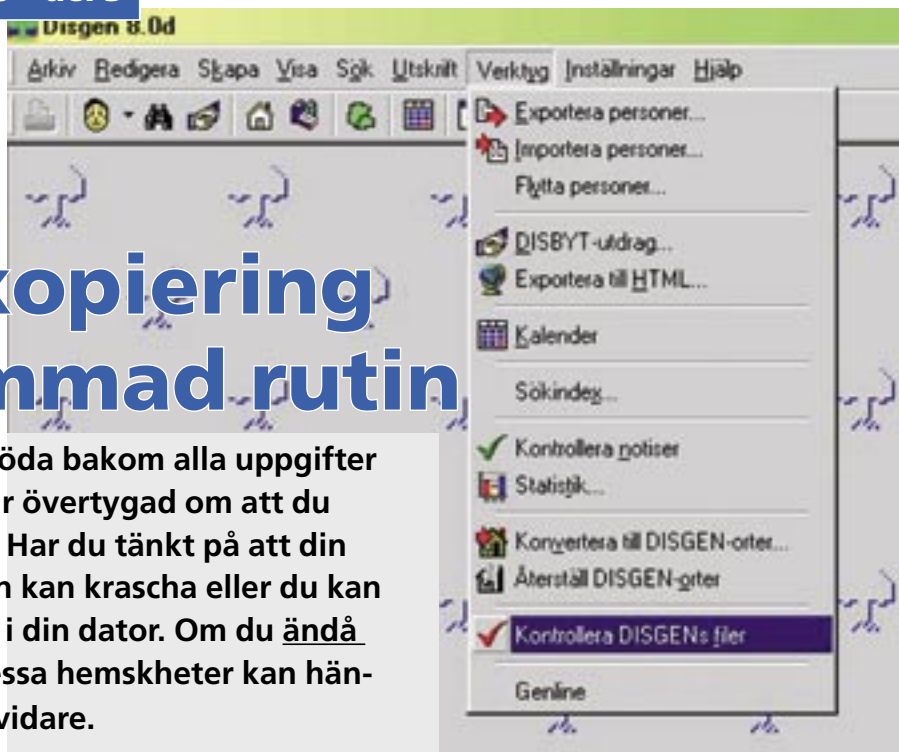

Bild 1

AV INGVAR KÄRRDAHL

Säkerhetskopiering av Disgens datafiler kan göras på flera olika sätt och i den här artikeln behandlas följande alternativ:

- Säkerhetskopiera till 1,44 Mbyte-diskett (standardalternativet)
- Säkerhetskopiera till valfri enhet:
  - Interna hårddiskar
  - Externa enheter
- Säkerhetskopiera till CD eller DVD
- Säkerhetskopiera hela datamappen
- "Säkerhetskopiera" på papper
- Förvaring av säkerhetskopior

Förberedelser i Disgen

Innan du påbörjar säkerhetskopieringen måste du stänga alla öppna fönster i Disgen som bara ska visa det tomma skrivbordet med disgenträden. Nu bör du också köra funktionen **Kontrollera Disgens filer** som finns under **Verktyg** (Bild 1)

Svara **Ja** på frågan om du vill se den skapade loggfilen. (Bild 2)

Kontrollera nu att loggfilen anger **Inga skador påträffade** och **Alla relationer är OK!** (Bild 3)

Förbered disketten

Disketten måste vara felfri eftersom Disgen förutsätter detta. Om du använder en skadad diskett blir din

säkerhetskopia oanvändbar. En felfri diskett får du på följande sätt.

Sätt in disketten och öppna **Utforskaren**. Klicka sedan på **Den här datorn**.

Markera och högerklicka på **3,5-tumsdiskett** och därefter klickar du på **Formatera**. (Bild 4)

Har du operativsystem Windows2000 eller XP fortsätter du så här:

Kontrollera att formateringsfönstret ser ut som på bild 5 och klicka sedan på **Starta**. I varningsmeddelandet, bild 6, klicka på **OK**. När formateringen är klar får du ett meddelande om detta, bild 7, där du klickar på **OK**.

Nu har du gjort en fullständig

formatering av disketten men nu måste du kontrollera om den innehåller några defekter.

Gå tillbaka till **Utforskaren** och högerklicka återigen på **3,5-tumsdiskett** och därefter klickar du den här gången på **Egenskaper**, bild 8. Om egenskapsfönstret ser ut som i bild 9 är disketten felfri. Skulle disketten innehålla någon felaktig-

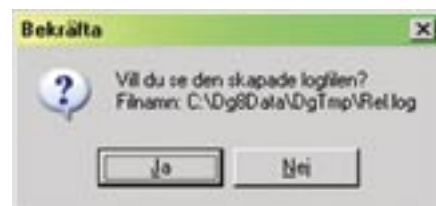

Bild 2

Bild 3

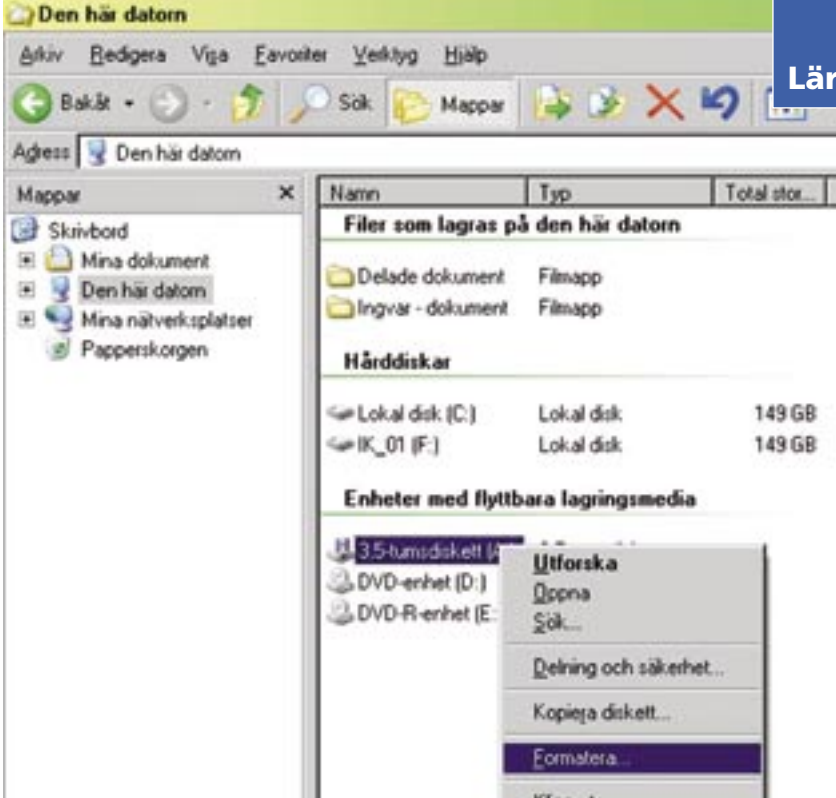

Bild 4

Bild 5

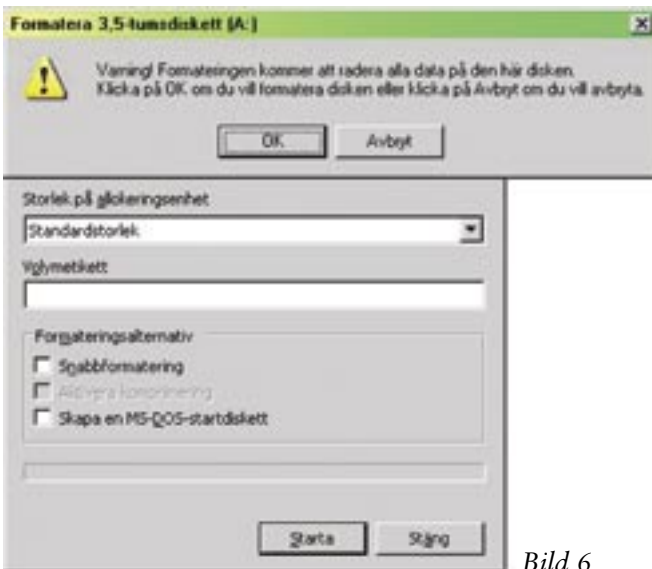

Bild 6

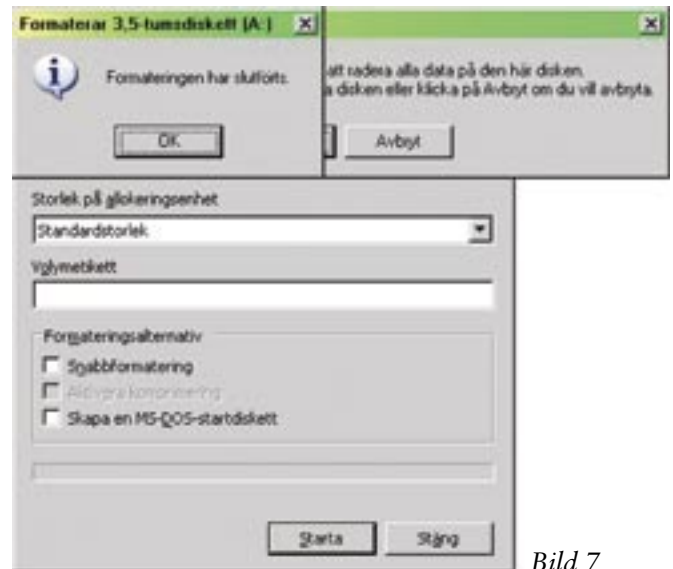

Bild 7

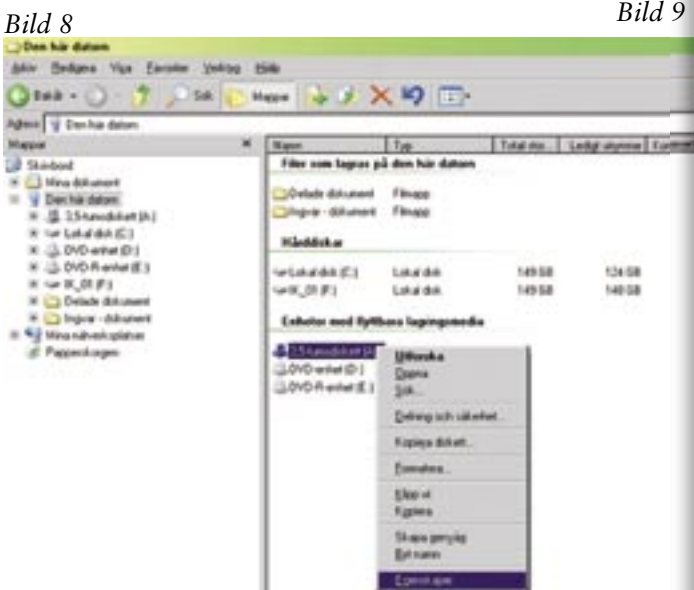

Bild 8

Bild 9

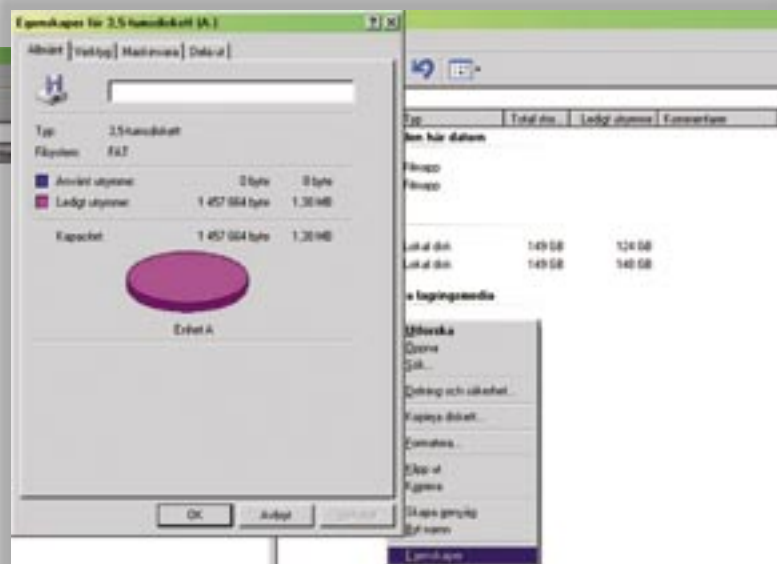

Bild 10

Bild 11

Bild 12

Bild 13

Bild 14

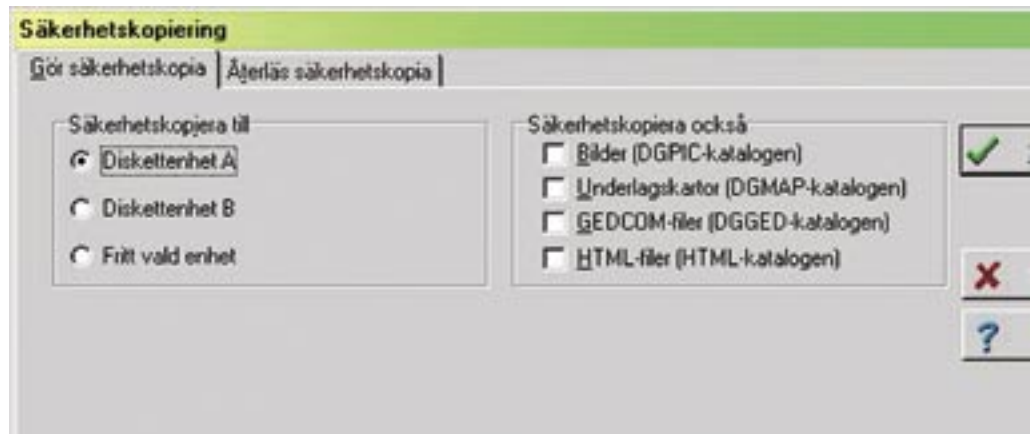

Bild 15

het kan egenskapsfönstret komma att se ut som i bild 10 och då går disketten inte att använda för säkerhetskopiering i Disgen.

Har du operativsystem Windows 95, 98 eller Me fortsätter du så här:

I formateringsfönstret är alternativet **Snabbformatering** förvalt och detta måste ändras till **Fullständig formatering**. Dessutom ska **Visa resultat efter formatering** markeras. När formateringsfönstret ser ut som i bild 11 kan du klicka på **Starta**.

Formateringen är klar när fönstret **Formateringsresultat – 3,5-tumsdiskett (A)** visas. Kontrollera att det står **0 byte** på raderna för systemfiler och skadade sektorer. Jämför med bild 12 som visar att disketten är felfri. Ditt resultat får inte se ut som exemplet i bild 13 där disketten är oanvändbar för Disgens säkerhetskopiering.

Mitt råd är att du slänger disketter med felaktigheter.

När du nu är inne i formateringsrutinen bör du även passa på att formatera ett antal extra disketter eftersom du behöver ha flera omgångar säkerhetskopior.

Till 1,44 Mbyte diskett

Du har gjort förberedelserna i Disgen och har fullgoda disketter tillgängliga.

Klicka på **Arkiv** uppe i vänstra hörnet. Välj och klicka på **Säkerhetskopiering**. Bild 14.

I fönstret **Säkerhetskopiering**, välj fliken **Gör säkerhetskopia**.

I rutan **Säkerhetskopiera också** bör du ta bort alla fyra bockarna. Bilder och underlagskartor säkerhetskopierar du betydligt bättre i ditt bildarkiv. Gedcom- och Html-filer återskapas lätt i Disgen varför inte heller detta bör vara en anledning att få onödigt många disketter i säkerhetskopieringen.

Kontrollera att alternativet **Diskettenhet A** är förprickat. Se bild 15.

Nu klickar du på **Starta** och följ programmets anvisningar. Om säkerhetskopieringen går bra är det nu dags att skrivskydda säkerhetsdisketterna. Det görs genom att flytta den lilla plutten (plastluckan) på diskettens baksida så att det finns två öppna hål.

Hur många?

Du bör ha minst tre omgångar säkerhetskopior för att med säkerhet kunna återskapa dina data om något skulle hända med din dator. Använd dessa rullande, det vill säga att vid nästa säkerhetskopiering gör du det på den äldsta omgången säkerhetsdisketter. Glöm då inte att flytta plastluckan på baksidan så att öppningen är stängd, vilket innebär att det åter går att skriva på disketten.

Dessutom bör du ha en fjärde

omgång som du lämpligen lägger i bankfacket (eller hos en släkting) och byter ut den omgången med längre intervaller. Varför inte också lämna en säkerhetskopia till DIS-Arkiv!

När du använt en omgång disketter, förslagsvis tio gånger, bör disketterna formateras om och kontrolleras enligt ovan.

DIS-Arkiv

DIS erbjuder sina medlemmar en arkivservice som innebär att medlemmen kan deponera sitt släktforskar-material lagrat på datamedia. Man behöver inte se på detta med DIS-Arkiv, allvarigare eller krångligare än att DIS-Arkiv på ett säkert sätt förvarar ditt material i form av en Disgen säkerhetskopia. Skulle du av någon anledning behöva den i retur pga. datorhaveri eller liknande, så får du den tillbaka.

Skulle du efter ytterligare registrering vilja sända in en ny säkerhetskopia, så går det bra – den ersätter då den tidigare.

Kopiera till valfri enhet

Även här väljer du **Arkiv – Säkerhetskopiering**. I fönstret **Säkerhetskopiering** under fliken **Gör säkerhetskopia** markerar du alternativet **Fritt vald enhet**. Se bild 16.

Som synes är grundinställningen att säkerhetskopian, som heter **dg8.zip**, läggs i mappen **D-Stand** i Disgens datamapp **Dg8Data**. Här kommer du att få ett varningsmeddelande, bild 17, som du accepterar genom att klicka på **OK**. Slutligen visas i ett nytt fönster att säkerhetskopieringen är klar vilket du bekräftar genom att klicka på **OK**. Det finns emellertid full frihet att välja annan destination för säkerhetskopian. Observera att en säkerhetskopia som ligger i datorn också blir förstörd vid en eventuell stöld eller vid ett virusangrepp.

Den nu beskrivna säkerhetsko-

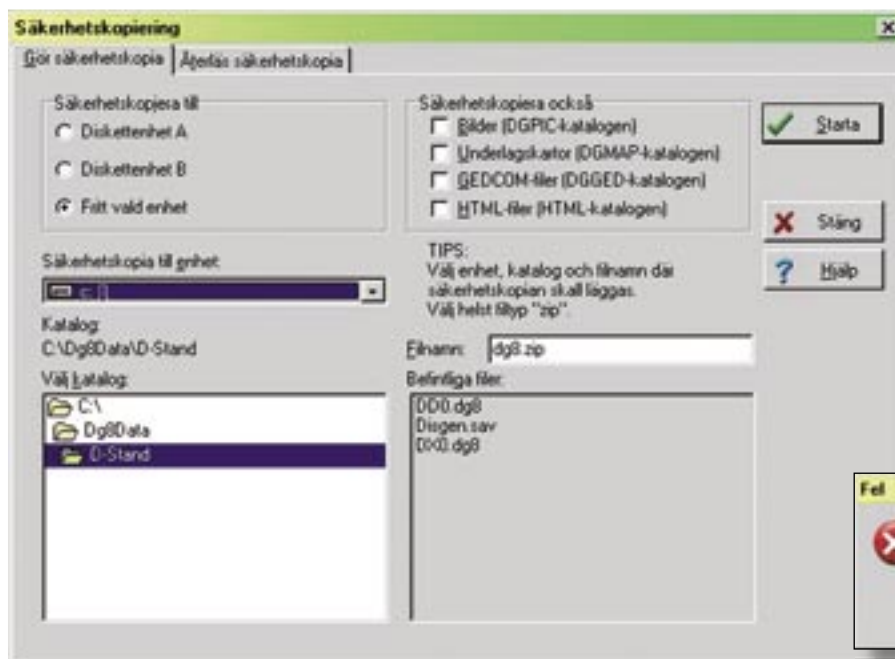

Bild 16

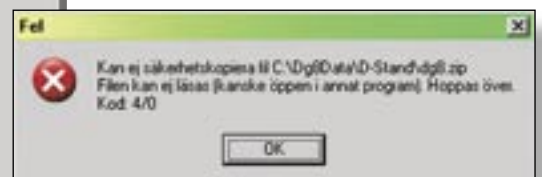

Bild 17

pingen till mappen D-Stand går mycket snabbt att göra. Detta är därför ett mycket bra sätt att under pågående arbete i Disgen skapa en arbetskopior innan man gör en större förändring i sin databas. Jag tänker då

till exempel på när man ska dela eller slå ihop flockar vilket bland annat innebär en automatisk omnumrering av databasen. Om man endast använder den här metoden för att skapa en arbets säkerhetskopior får man nästa gång en fråga om den gamla

säkerhetskopior skall ersättas av den nya, bild 18, där du ska klicka på Ja.

Interna lagringsenheter

Har du i din dator flera partitioner eller flera hårddiskar kan du flytta eller kopiera säkerhetskopior dvs filen **dg8.zip** till någon av dessa. Du kan också byta namn på filen. Glöm inte att inte heller detta eliminerar behovet av externa säkerhetskopior.

Externa lagringsenheter

Med detta avser jag exempelvis en annan dator, en extern hårddisk, ett USB-minne eller något annat minneskort t.ex kortet i digitalkameran. Även här är det fråga om att flytta filen **dg8.zip** till något av dessa lagringsmedia. Alternativt kan du ha den externa enheten ansluten till datorn när du säkerhetskopierar till valfri enhet och då ange den externa enheten som destination för säkerhetskopior.

När jag skriver detta så ligger min digitalkamera framför mig på skrivbordet varför jag tar ut det stora minneskortet och sätter in det lilla kortet på 16 Mbyte som följde med kameran vid köpet. Jag kopplar in kameran i USB-porten varefter den visas som en **Flyttbar disk** se bild 19. Om jag nu öppnar fönstret för säkerhetskopiering med alternativet **Fritt vald enhet** så finns min kamera med i uppställningen över enheter där jag kan spara min säkerhetskopior. Bild 20. Jag gör nu säkerhetskopieringen direkt mot kameran varefter vi går in och kontrollerat att filen **dg8.zip** verkligen finns på digitalkamerans minneskort. Bild 21. Observera att inkoppling av externa USB-enheter inte fungerar utan specialprogram om du använder operativsystemet Windows 98 eller 95.

Kopiera till CD eller DVD

Det här blir ett alltmer intressant alternativ för lagring av säkerhetskopior. Många nya datorer är inte utrustade med interna diskettstationer för 1,44 Mbyte-disketter. Det går emellertid att köpa lösa diskettstationer som kopplas in via USB-porten.

I motsats till den vanliga disketten kan du inte direkt lagra säkerhetskopior på CD eller DVD samtidigt som du skapar säkerhetskopior. Tillvägagångssättet blir att du skapar en säker-

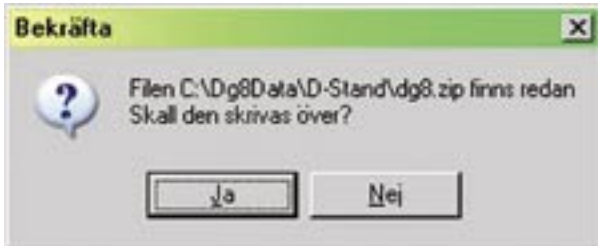

Bild 18

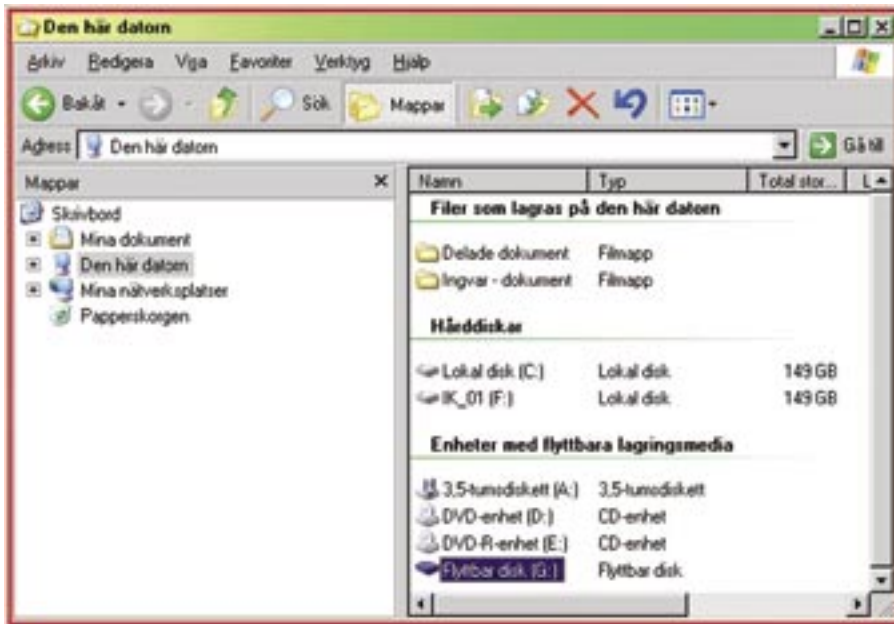

Bild 19

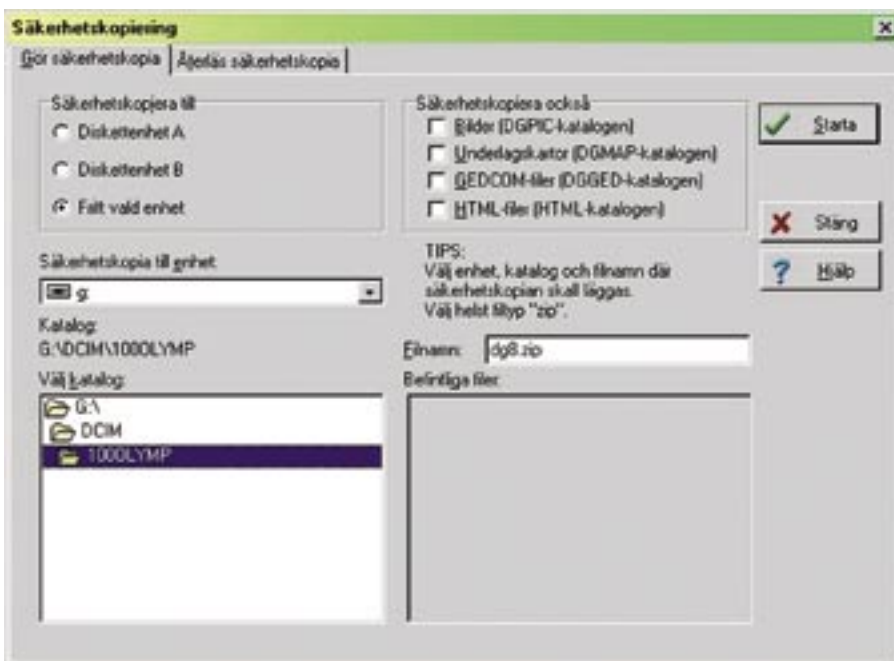

Bild 20

hetskopia på samma sätt som beskrevs under rubriken **Säkerhetskopiera till valfri enhet**. Därefter kopierar du ner filen till ditt brännarprogram varefter du bränner enligt instruktionerna i just ditt brännarprogram. Observera att du bör välja **Multisession** vid bränningen.

Precis som det gäller för disketterna så bör du ha tre omgångar CD/DVD-skivor som du växlar mellan, samt en skiva i ditt bankfack eller på annat säkert ställe som du valt.

Kopiera hela datamappen

Lagringsmedia är ju numera billiga. Därför kan man kopiera över hela datamappen till en annan enhet, intern eller extern, eller bränna ner hela datamappen på en CD/DVD-skiva istället för att gå omvägen med en zip-fil.

Om du väljer att kopiera hela Dg8Data-mappen kan du behöva tömma mapparna **DgMap**, **DgPic**, **DgGed** och **Html**, av samma skäl som angavs vid säkerhetskopiering till 1,44 Mbyte-diskett, innan du bränner en CD- eller DVD-skiva.

När du flyttar tillbaka en mapp från CD/DVD kommer den att vara skrivskyddad. Du måste då ta bort skrivskyddet innan du kan börja använda mappen i Disgen. Detta gör du genom att markera hela datamappen, högerklicka samt välja **Egenskaper**. Avmarkera sedan boken framför **Skrivskydd**.

Säkerhetskopia på papper

Detta är inget alternativ till en riktig säkerhetskopia men bör nämnas som ett komplement.

Under **Utskrift** välj **Rålista**. Bild 22. I nästa fönster, **Välj personer för rålista** väljer du **Alla inmatade personer**. I utskriftsfönstret klickar du på **Skriv ut** och sedan är det bara att serva skrivaren med papper, mer kolpulver eller nya bläckpatroner. För att minska åtgången av papper m.m. kan du före utskrift gå in under **Inställningar** - **Rålista** och där minska teckensnittet från 12p till 10p eller 8p. Du kan även välja att skriva på baksidan av papperet eller beordra utskrift med två eller fyra förminskade sidor på varje pappersark.

Sammanfattning

Det ligger stora värden i form av

tid och forskarmöda samt övriga kostnader för att få in allt materialet i Disgen. Den tid och kostnad som man sedan lägger ner på noggrann säkerhetskopiering är i de flesta fall försumbar jämfört med allt tidigare nedlagt arbete och kostnader.

Jag har försökt ge steg för stegråd så

att förhoppningsvis ingen ska behöva stå utan en värdefull säkerhetskopia om det skulle hända en olycka med datorn.

Lycka till med säkerhetskopieringen och behöver du mer hjälp så kan du alltid kontakta en fadder.

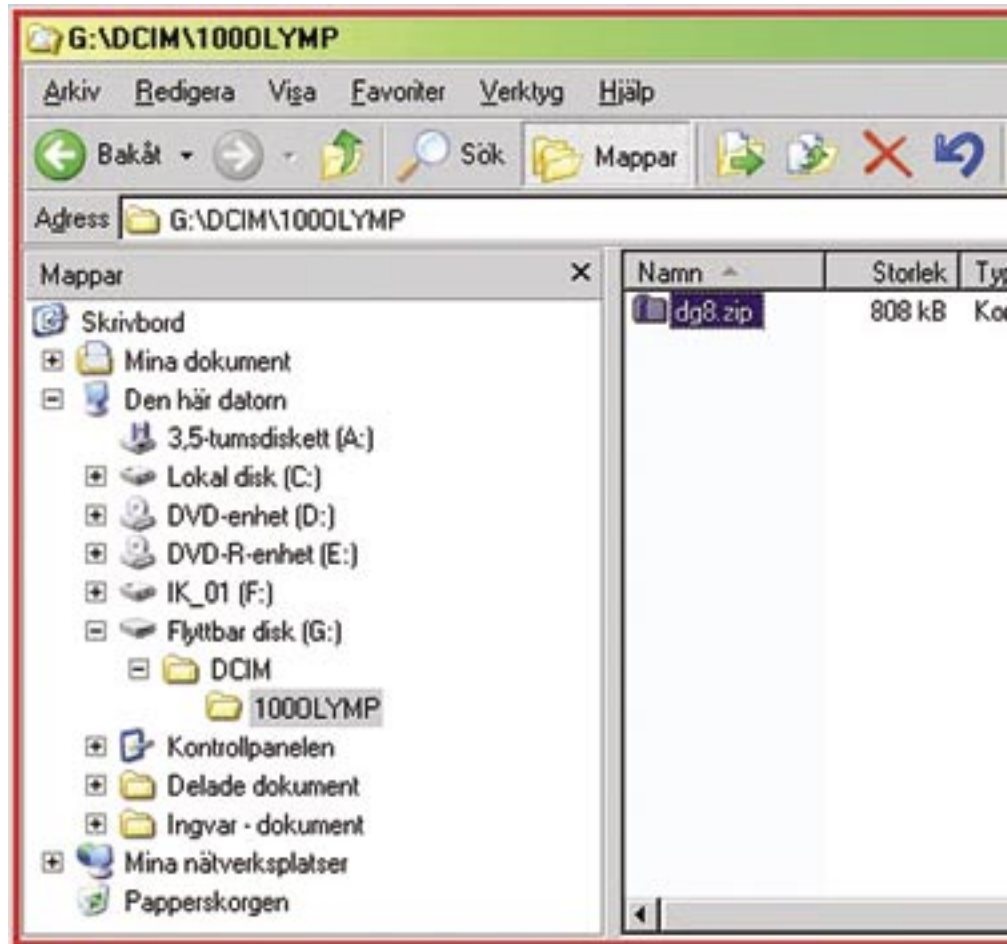

Bild 21

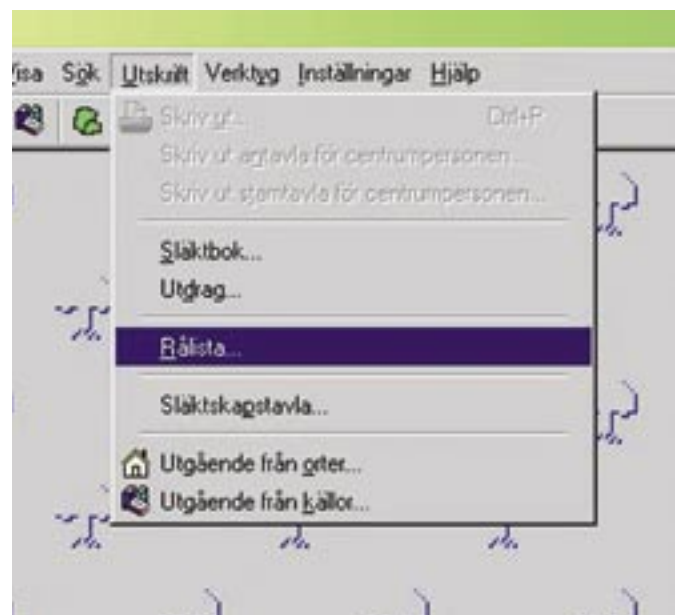

Bild 22